

urząd dnia 16. lipca 1925 r. konfiskuje za
za usprawiepliwość i zarządził zamknię-
cia całego nakładu i wydał w myśli §
493, p. k. zakaz. dalszego rozpowszech-
niania tego pisma drukowanego. Zatem
nie wydaje się nakaz odpowiedzialnemu re-
daktorowi tego czasopisma, by orzeczenie
miejscowe umieszczał bezpłatnie w najbliższym
numerze i to na pierwszej stronie. Niewyko-
nanie tego nakazu podlega za sobą następ-
stwa przewidziane w § 21, ust. druk. z 14.
grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. z 1863. k. b.
zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do
400 zł. P. Łódź dnia 17. lipca 1925.
(Lew)

свідомі від українських обсерваторів неіснуючих легітимізмів, а сен. Лепчанівську не хотіли просто впустити до будинку університету, де відбувалися наради конгресу. Поведінка загорілих польських конгресів викликала зрозуміло загальне обурення серед членів і гостей конгресу. Воно знайде рівнож — після наших інформацій — відгомін у соймовій інтерпеляції наших послів.

В часі конгресу, який перейшов при доволі слабкій зацікавленості членів конгресу і публіки, передискусювано доволі багато справ теперішньої європейської політики. — Справи: пропаганда і виховання в чларах ідеї Ліги Націй, гарантії нового пакту і подучення з ним справ обмеження зброєнь, уніфікації приватного права, репресій у часі миру, відповідальності держав за злочини доконані на їх території і инш. — мають значіння більше для державної політики.

Зі справ, які торкаються т. зв. національних меншостей дебатують головню над справами: 1) процедури що до жалоб, внесених до Ліги Націй через т. зв. національні меншости, 2) т. зв. „Staatenlosigkeit“ (бездержавности) у сукцесійних державах і 3) „pupus clausus“. — Справу процедури відложили до чергового конгресу з причини тихої обструкції представників тих держав, які у великій мірі зацікавлені в неполадженню цього питання, справу „бездержавности“ покладено ініціативною резолюцією тільки у відношенні Угорців до Чехословацької республіки, а „pupus clausus“ осуджено.

Зайняті шумними прийнятими членами конгресу вийшли дня 8. VII. н. р. аночі до Кракова. Багато з них відчувало прикро нещирі й вимушену атмосферу у Варшаві. Фактично Міжн. Унія Т-в Ліги Націй вийшла в шаблон, який не в силі чужеземці оцінити життя і його вимоги. Тому іменем китайської делегації д-р Tcheou Wei поставив внесення, щоби сталим місцем для зібрань конгресу установити Женеву, де краще можна обговорити біжучі справи, без гучних бенкетів і офіційних формальностей. Китаєць вгледів добре в європейську психіку. На жаль, внесення китайської делегації не знайшло повного відгону серед конгресу і його відослали до комісії. А шкода, бо Китайці бачуть добре, що в Європі не все в порядку...

Д-р Ол. Марітчак.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це народна фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

Згода між Білгородом і Загребом.

Югославянська держава входить у нову стадію парламентського та суспільного життя. З диміцією Миколи Пасіча, чи краще: утворенням нового кабінету сивоволосим сербським дипломатом, кінчиться доба внутрішньої боротьби, яка підтримувала югославянську державу. Конституція королівства Сербія, Хорватів та Словенців, ухвалена Установчими Зборами, основана на централізмі, мала перейти через цілу низку важких досвідів.

Вже в менті, коли її приймали, урядова більшість під головуванням Пасіча стояла на тому становищі, що спершу кожний закон мусить бути перевірний у практиці. Національні збори поодиноких частин нової Югославії переводили постанови, які мали вийти в одну машину державного організму. Не диво, що при спробах узгодження всіх намагань таких поодиноких частин, виривали труднощі, що зростали до конфлікту. Верхом цього конфлікту було порозуміння провідника хорватської селянської партії Степана Радіча з московським інтернаціоналом, щоби завдати сильний удар югославянському урядові, який легковажив собі хорватські автономні домагання. Цей союз скінчився арештуванням Радіча і його одностороннім, який ще формально й тепер не покинули вазинці.

Нинішнє порозуміння є коаліцією уряду, себто сербських радикалів з хорватською селянською партією, себто Радіча. Уряд зрікається дотеперішніх централістичних метод правління. У новий кабінет не сміє вийти провідник демократичної партії Прібічевіч, один з найблизших співробітників Пасіча і дійсний творець довготривалої державної програми. Зі становища уряду є це доказ великої жертви та розуму, що один з найдальніших його оборонців та членів, перейде тепер до лояльної опозиції. Головні основи нового державного правління, вирацьовані на протязі довгих переговорів, двох коаліційних партій, покищо неоголошені.

Пасіч, приймаючи нових міністрів з партії Радіча, значив у промові, що здійснене порозуміння, продовжене у згідній співпраці, вийде на користь державі. Павло Радіч, міністр земельних реформ, передав йому привіт від Степана Радіча, який ще був тоді у вазинці; офіційна подяка за цей привіт означала, що залишення Ст. Радіча до

цього часу у вазинці було лише свідомою необхідною формальністю; на другий день, разом з 6 його товаришами, його випустили на волю і він подякував за це офіційно королеві окремим листом.

У закордонній політиці новий кабінет не введе ніяких змін. Вся його праця звернеться головню на втихомирення внутрішньої ворожнечі, яка напройм. ще не втихла у Словенції. Нпр. провідник класичальної словенської партії д-р Коронеч не вірить у ширість згорі, а вважає це тільки тактичними хитрощами Радіча, які хотіли звільнити з вазинці своїх односторонців.

У Марокку щораз гарячіше.

Не помогло Франції порозуміння з Іспанією для спільного фронту проти Абд-ель-Кріма, не помогли мирові пропозиції. Ситуація в Марокку стала настільки трагічною, що треба було вислати туди аж об'єднану Вердена, маршала Петена, як голованого полководця. Одночасно зі збільшенням війська та нового воєнного матеріалу пішли нові неофіційні пропозиції, щоби Абд-ель-Крім годився. Умовини Франції такі: він зрікається незалежності і піддається під суверенну владу султана у Фезі, який стоїть під французьким протекторатом; на доказ доброї волі помириться, нехай складе почищо 50,000 штук стоїльної зброї, за те одержує повну автономію на території Ріфа та господарські користи, однак під покровом франко-іспанського товариства, яке займеться експлуатацією земельних багатств Ріфа.

Але Абд-ель-Крім воліє здобути Фаз. У центрі боевого фронту ведеться вже поважна війна. У деяких місцях французька лінія мусіла заломитись, як повідомляв франц. комунікат, для т. зв. перегрупування військ. Приїзд ген. Петена на фронт вказує, що дотеперішній провід не міг справитись з тактикою Абд-ель-Кріма, який прислухався собі щораз більше туземців. До цього часу Франція не хтувала своїм противником, як колишній Англія Бурами. Щойно тепер зрозуміла, що треба піти за колишнім прикладом Англії, яка вислала до підданної Африки лорда Кітченера та лорда Робертса. Франція побачила, що має до діла не з диким малоцивілізованим племенем, а з однією з найповажніших сил Сходу: ісламом. Увесь Схід, аж до Мезопотамії почуває себе солідарним з війною, веденою Абд-ель-

Крім, який також рахує на цю силу поза собою, морально та матеріально. Почалась справжня війна, в якій загрожені великодержавні інтереси кількох європейських держав і в якій зацікавлені стількі ж инших, що бажають підірвання їх сили.

Дещо про народню „самозамкненість“.

1. Організм народний та фізіологічний.

Що таке нація? Питання, яке в перших літ обговорювалось у нашій пресі. Невдано ще, перед кількома місяцями, обговорювалось воно на сторінках „Діла“ за кількома наворотами. Деякі автори при характеристиці нації клали найбільшу вагу на мову, инші доказували, що моменти історичні, культурно-просвітні, релігійні грають не меншу роль, треті бажали знайти в антропології розв'язку національної проблеми і т. п. Кожен з них мав слушність зі свого становища, та цим я не буду займатись. Я бажав би поглянути на це питання з иншого боку, а саме — так сказатиб — з фізіологічного, бо це дасть нам краще зрозуміння справи.

Можнаб замітити, що слово „фізіологія“ не зовсім підходить, коли мова про націю, бо народи не є у властивім значінні творами природи; вони повстали через культурно-просвітний розвиток людства, значить це радше штучні, ніж природні твори. Однак через аналогію доходимо до висновку, що народний організм має дуже багато спільних ознак з фізіологічним організмом так, що маємо право говорити про фізіологію національного організму.

Як саме треба розуміти слово „організм“? Сказатиб просто: організм це замкнена в собі жива одиниця, знайдувана в різкій органі, необхідні в першій лінії для піддержання життєвого процесу. Значить; замкненість буде однією з перших і необхідних ознак організму. Без такої замкненості організм не може на довшу мету продовжати життя. Увамі собі зринний організм не замкнений в собі, а поперерваний, погаваний або подірваний; з його внутрішньої будови виступають натовпи крові, інші внутрішні соки; в такому стані організм не може вдержатися при життю; якщо не позичаються, не поспаскуюються отвором, організм мусить згинуть. Навіть і рстийний організм старається чим скорше за-

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

3)

Літературно-наукові непорозуміння.

Щасливі передплатники. — Новий світогляд чи variete? — Моя некомпетенція. — Інтуїція і приклад до мірення молока.

Предплатники „Літ. Наук. Віст.“ мусіли аж підскочити з радощів, дізнавшись по 3 роках від свого редактора про все те нозе, що там можна знайти. У літературі — боротьба з натуралізмом, з імпотентним гуманітаризмом і з чисто контемпляційним поняттям краси, а на їх місці світогляд „gai science“, і Бергсон, і Сорель, і Кіндлінг; про літературну критику та публіцистику вже й не казати! Духова революція та її годі. Перекидаєш ще раз усі книжки журналу, один за одним, перечитуєш, і гукаєш як бачуко у „Сусіт“ Карпенка-Карого, чуючи лексикацію свого сінка: „Талант, талант!“. Треба бути небачним критиком, щоби кількості лєстивних між собою творів, вищадкових письменників, які чомусь припали до аподоби редакторові чи співробітникам, і писотки стат-

тей, які хвиля пошти викинула на замулений беріг редакційного столика — підтягнути під одну ідею, охрестити їх одним напрямком і заявити, що всі вони тут зібрані свідомо, що „я усім“ — в белетристиці, в літер. критиці, в наукових і політичних статтях і споминах, старалась редакція дати вираз однієї загальної ідеї.

Якби так користуватись критичною інсинуаційною методою такого всестороннього редактора, то можна би спитати: чи не рахує він свідомо на повну неграмотність своїх читачів? Та можна вірити, що він робить це щиро. Тут маємо до діла з характеристичною сугестією політика, забуканого в літературу. Нюанси, які складаються на всю суть внутрішнього змісту твору та є підставою справжнього критичного осуду, для нього не існують.

Перенесення політичного фанатизму на літературну критику є природним явищем у людей, які вважають себе власниками Колюмбового яйця найденого в ще одній Америці. Треба затратити останній самокритицизм, щоби не бачити гумористики цитування імен Бергсона та Сореля як представників світогляду, який найшов свілі

висліва у творах друкованих на сторінках „Л. Н. Вістника“, що складаються з нашої слабенької сучасної рідної літератури і половини з перекладного bica-bras-y і половини публіцистики!

Треба справді вважати всіх не тільки духовими імпотентами, але забуканими в літературі, моз у кінггарським каталогом, щоби вважати „представниками цього (нового) світогляду“ — Д. Лондона, П. Меріме, Стендаля, Барбей д'Оревілі, П. Бенуа, Понтена, Рідке, Бергенгріна, Косинку, Вальчука, Хазильового... Чи можна тут починати якунебудь дискусію? Кожний студент „від“ французької літератури знає, що те, що „Л. Н. Вістник“ друкував нпр. з П. Меріме належить до найменше характеристичних і найменше вартісних з його творчості, а сам Меріме є найкращим представником саме такого розуміння літератури, яка не має нічого спільного з боевою барабанщиною! Декадент Д'Оревілі поруч Джека Лондона! Неблаганний студентний аналіст, творець „Червоного та чорного“ (читали: яке це „нудне“?) найшов продовжника свого світогляду у кінематографічно-експресінім Бенуа! Атеїст Меріме поруч „релігій-

ного“ Рідке! Уот Уйтман з однієї боку і Герейд або Болдер з другої! Чи є більш контрасти? А до цього всього докиньте ще Косинку, Стефаніка або Черешину. Справжнє літературне variete!

Залишм суперечку на тему французької та англійської літератури. Ясно, що коли загадані письменники належать до того напрямку, який відкрив нам щойно редактор „Л. Н. Вістника“, то всі ті, що ступають ці літератури, повинні притомом забути про те все, чого навчили їх французькі та англійські неукі-критики. Стефанік і Чарльс неукі-критики з сорелісько-бергенісько-ніншанським світоглядом — безсмертна тема на згляд, щоби запоморочити телечки захопленим слухачам у школах і ПІддубах!

Коли треба аж придумувати такі ідеологічні констеляції, щоби послужити на назуз оригінального — краще вже бути нудним як часописний фейлетон. А проте можна бути духовим імпотентом і одночасно бути знайомим з творами, які цитують великі критики. Редактор „ЛНВ-а“, який звелече світогляд риска — трохи рискує, пускаючи на мою адресу стат-

ти повстали в нім штучно прірані і атом, бо на довшу мету і ростичне випернуть утрати внутрішніх соків. Не треба дожувати, як важливе і необхідне для організму є його замкненість; без неї він не міг би вдержатися при житті.

Трохи менше, та всеж такі пачування є важливішими і доцільнішими функціонування його складних частей, себто органів. Кожний орган мусить акуратно сповняти своє завдання, інакше порушується рівновага і організм тоді каліка; він хворіє, а то й гине.

Ті самі вимоги стосуються і до нації. Народний організм мусить бути так само замкнений у собі, щоб не витрачував надаром своїх життєвих соків, а його складні органи мусять доцільно і гармонійно функціонувати для підтримання цілості й рівноваги організму, і навпаки: якщо цілість мусить покласти про здоровий стан і гарне функціонування своїх складних частин, себто як збірних, гуртових частин, так і найдрібніших його членів — окремих одиниць. Значить, самозамкненість національного організму — це одна з перших умов для існування самого організму і саме про цю самозамкненість, самозачиненість народного організму хочу в ось-цих рядках поговорити.

Найзавершенішим національним твором і найбільше самозамкненим є нація-державна. Тільки така нація має повну спроможність виповнювати всі вимоги життєвого, фізичного чи культурно-духового розвитку; всі поневолені народи можуть тільки вегетувати. Та вегетувати може кожна, хочби найбільше поневолена нація, якщо вона знайде в собі настільки життєвої енергії, щоби не дати собі відняти своїх цитових принак. Ба, що більше — певний народ може з часом затратити багато своїх характеристичних принак, він може затратити свою мову і приняти мову накинени йому пануючим народом (як нпр. Ірландія), може затратити свою релігію, звичаї і т. д. — одним словом, може прийняти всю культуру від пануючої нації, а однак він не перестане бути своїм власним окремих організмом — значить, правдивим народом — якщо він не позбувся своєї самозамкненості.

Цікавий і зовсім оригінальний зразок під цим оглядом представляють Жиди. Народ позбавлений своєї території, що не має під собою найменшого клатка землі, на якому міг би не то жити, але чий примітивіше вегетувати, народ розсипаний по цілому світі, помішаний малесенькими гуртками, а

Купуйте Мило „Люнашкін-а Млотек і Перлік”

під гарантією чисто.

Повстаніицтво на Галичині

Едвард Штайн, Краків, вулиця Страшевського ч. 7.

Преставіицтво на Львів і околицях: ПЛІ СЕРГІЯЧ, Львів, вул. Стисутська 48.

2219 0-10

то і в одиночку живучий поміж иншими суцільними народами — Жиди на протязі тисячеліть потрапили опертися всім дорожнім навалям і задержати властиві собі прикмети, майже повне національне обличчя. Можна було подекуди суперечатись, чи Жиди є справжнім народом, чи тільки половиничим, т. зв. народом-паразитом, та нині, коли приглядаємось розвою сіністичного руху та імміграції до Палестини, сумніви під цим оглядом починають трохи меншати.

Яким обставинами завдячують Жиди свою видержливість? Загально приймається, що Жиди утримала при житті тільки їхня релігія. Воно ніби так, та властиво не зовсім так. Жидівська релігія була тільки цементом, який цупко сплював мочучу їхню самозамкненість. Сама релігія не була би перешкодило Вірменам або протестантам-Німцям стати польськими патріотами. Навпаки: ми бачимо з другого боку колоністів Німців, які живуть більше в самозамкненості і які не тільки протестанти, але навіть католики зуміли донині оборонити свій національний характер.

Ми бачимо і між Жидами поодинокі зразки Полеків „мояжешового визнання”, та це тільки дуже незначні винятки — цілість всетаки оперлася всім асиміляційним напорам, а все це сталося тільки завдяки самозамкненості жидівського елементу, незвичайній його дисциплінованості, якої висловом і керманічем являється всесвітня мотуча „Alliance Israélite universelle”.

Іван Перегін.

(Продовження буде.)

Чи Ви вже є членом Кооперативної „Рідної Школи”? Як ні, то впишіться негайно! Один уліт (пай) 5 зол., число улітів необмежене. Вписове 30 грошів. Заяви приступаєи мовити одержати в кондому Кружко У. П. Т. — Письміть і посилайте гроші на адресу: Дирекція Кооперативної „Рідної Школи” Львів, Ринок, ч. 10. П. пов.

Для зближення з американськими братами.

Зважаючи на землі, що вимігрували до Америки, не були в нас ніколи досить трикутні. Війна, десятилітні роздільняння та причинились до їх ослаблення. Політичні події поглибили цю приву. Сотки молодих та старих, що покидають щорічно відну землю — шораз більше забувають про неї і агодом пропадають для нас. Ш думки вивинули з нагоди приїзду до Львова, голови американського „Обетанія” о. Володимира Сполітакевича. Він відвідав майже всі товариства й інституції, мав з їх представниками відповілі конференції, цілком яких був перегляд дотеперішних азасин з американською еміграцією і можлива розв'язка питання допомогової акції.

В суботу дня 18. п. м. відбулися ще спільні сходови представників наших установ врт з о. Сполітакевичем і його дружиною. У відповідних промовах звернено увагу на дотеперішню здебільша добродійну діяльність американської емігранції і на потребу акції в напрямі скріплення господарського життя батьківщини. І з усіх промов (К. Малицька, д-р Марігчак, дир. Федак, дир. Заячківський, о. Куніцький, Ю. Павлюковський, М. Галуцький і о. В. Сполітакевич) пробивалися ширя й сердечна нота наладити ці взаємини так, як цього вимагає добро землі розділених морем: Старого краю і наших емігрантів. А з усіх думок дві вибивалися на перше місце: потреба господарського скріплення у Старому краю, створення такого виховного апарату в Новому краю, щоби кожний Українець, американізований уже в другому або третьому поколінні, почував, що його дієсна батьківщина там, звідкіля прийшов батько, дідо або прадід. Сердечний вечір полишиться дозго у пам'яті всіх учасників.

В справі одної галузи промислу.

Чи є універсальніший продукт першої необхідності в хаті, поруч мукі, від мила? Можна вже в нас сваткувати 40-літній юзидей даремних зусиль, щоби цей продукт взяти у свої руки. Належу до тих, які цією справою мали нещастя цікавитись більш, як інші землі. Уже 25 літ тому, по матурі, коли вибрався я до торговельної академії, за порадою бл. п. Василя Магірного, я записався на політехніку, на хемію, щоби між ин. вистудіювати також миловарський промисел. Саме тоді була поразотий актуальною справа воганізування солідної, великої, української фабрики мила на новочасних, технічних основах.

Тимчасом, заки я скінчив студії, ця ідея захиталася. Наші інституції, розуміючи вагу справи, піддержували її всіма силами. Т-во „Дістер”, а пізніше „Народна Торговля” визначили стипендію для одного з моїх товаришів хеміків, а на кілька літ перед віною мав бути відкуплений великий фабричний об'єкт Фріаріків за ціну 50,000 доларів. Та ми не були би — ми, як би та справа скінчилася з успіхом.

Скінчилося на тім, що солідний інж. Капустяк не хотів брати платні від „Народної Торговлі” за саме вичкування на реалізацію діла і зрікся посади.

Потім прийшла війна, а усіма своїми наслідками, у кожній ділянці життя. Біди на сиріво центральні держави не мали необхідного мила, ані для війська, ані для населення. Тому багато людей почало варити мило по горшках дома, спершу тільки для себе, а дехто пізніше і на продаж. Таким чином і я став миловаром.

Кілька літ тяжкої, упертої мої праці довело до того, що я без ніякого підставового капіталу успів прецінь поставити „на ноги” фабричку.

Вже перед роком така поважна інституція, як Центросоюз, не вагалася взяти піле підприємство у свій провід і фінансувати його. Практичне життя має свої закони. Воно наказує йти не від великого діла до подрібного, як це уявляли собі колишні ініціатори відного промислу, лиш навпаки: від подрібного до великого. Таким шляхом здатесь, пішов в останній час наш „Сільський Господар”. Бо справді, звідкиж йому взяти величезних капіталів на організацію села, коли нема необхідних субвенцій? Треба на якийсь час перекинутися в крамари, а шойно потім стати великим протектором хліборобського населення.

Так само маєтись справа з нашим промислом мила. З огляду на те, що ми нині не в силі видавати більших сум на фабричну організацію всіх конечних галузей відного промислу, треба вибрати методу протідежну: замозляючи постійно вже готовий тозар, дати змогу фабриці поступово набувати шораз то нові і шораз то дорожчі машини.

Діло в тому, щоби загаль сходиті хростити однокую програму нашої економіки, яка аичається наглядно на цім живім примірі: нещатнім милі.

Мило, як власний продукт, могло би стати джерелом величезного заробітку тисячі наших людей. Та до цього треба першусього: трошки дисципліни, щоби купувати власний виріб, а не чужий. Далі: кооперативні повинні не лише вдовольнитись загальним заохочуючим рішенням на загальних зборах, а діяльно, хоча би одним долларом причинитись до закупки машин для „Центросоюза”. Коли взяти на увагу існуючий уже інвентар, то 2000 доларів вистачило би на початок. Крім цього всі місцеві кооперативи, замість оглядатись на ріжні „локальні інтереси” повинні би мати на увазі першусього загальний інтерес. Ледади сотня частина наших кооператив продає наше мило. Нехай зрозуміють, що товар уліащується в міру збільшення та уліпшення машин, і що навіть, колиб земляк купував в о ки ш о гірше мило, але рідше, то його становище вже став кращим.

Д-р Ю. Гіанік.

По широкому світі.

Німецький уряд передав французькому ноту в справі гарантії його пакту.

що я „ні на одне з питань порушених у його журналі не міг зложитись на якесь своє слово”. Перш цього слід мати почуття, на що і де є місце. Часописний фейлетон не є місцем для вирішування філософічних та критичних проблем. З факту, що редактор „ЛНВістник” може в літературно-науковій журналі помішувати хронічно свою вульгаристку, а в популярній газеті шкварити саркастично-ліричне „лотури” з мудрими привадами „а ще мудрішими цитатами, не виключаючи, щоби його мали наслідувати інші.

Та криниця мудрости, з якої д-р Дюбуа черпає нині пригоощами „фактові абстрактні терміни, була мені вже добре відома 13 літ тому, — коли він ще мовився з марксистських брошур; нехай тільки тапше до моєї студії про Сореля, а передові до перекладеного мною виходу його творів. Бергсону слухав я ще студентом і в цьому случаю „ЛНВ-у” (в 1918 р.), пишучи про його метафізику, звертав увагу на замотилчення, якого жертвою падають люди, що наводять в бергсонівській інтуїції філософський канон. Гукнути патетично „Бергсонівське: безсильні аналізи, виступають інтуїції — узагальнює з а

закон” є в царині літератури звичайною пустомельщиною. Кожний таір є подекуди плодом інтуїції, а що значить при його оцінці „безсильність аналізу”? Ясно, що хто не в силі переаналізувати таір як критик, найкраще зробити, повіривши у свою інтуїцію, яка є чимсь у роді господарського апарату для мірення молока: скільки там процентів води. Так і розуміє інтуїцію наш наелектризований критик: коли таір має якусь скількисть процентів „протесту проти пасивного відношення до окруження”, він називає це „новою лінією”. Те саме міське роблять критики школи Ефремова, коли літературний таір розглядають з одної вузької ідеї фікс суцільного пропагандиста. Редактор, що ще недавно був таким самим запеклим соціалістом як нині є ворогом соціалізму, таким поступовцем як нині — традиціоналістом, нагадує у своїм хрестосним поході проти 99 проц. суцільної „згангенованої” літератури старого Толстого, який широк казав Чехову: „уже Шекспір писав плохого, а ти ще хуже”.

Шасліві критики, що найшли неохочий принах для мрення, скільки води є в кожнім творі.

(Продовження буде.)

ЛІТНЯ ПРОДАЖА СЕЗОНОВА. СЕЗОНОВІ АРТИКУЛИ ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ. „САЛЯМАНДРА“

З огляду на кінець сезону продаємо всіляке
модне взуття по значно знижених цінах.

У китайській справі Англія стоїть далі на неприєднанім становищі щодо ведення переговорів, а Франція на мирнім. Міська управа в Шангаї згодилась, щоби до неї входили Китайці і щоби в міжнародних мішаних судах для судження Китайців головою був Китаєць.

В Англії загострення промислової кризи насуває можливість кабінетної кризи, зверненої головню проти державного канцлера Черчілля.

Евакуація Рурщини французькими військами відбувається правильно і, як заявляють німецькі часописи, дуже дискретно.

У Бельгії застрайкували співробітники газет.

— Українців в чуній пресі. Паризька „Revue Internationale“ з 30. червня містить „Маніфест Української Парламентарної Репрезентації“ і статтю проф. д-ра М. Лозинського „Кілька фактів про польський режим у відношенні до України, Білорусини і Литви“. — „Litvaišes Rundschaus“ (Ковно) з 8. липня містить статтю того-ж автора „Націоналізм мещоства в Польщі, новий виступ Тугута закордоном“ про статтю Тугута в паризькій „L'Europe Nouvelle“, присвяченій польським справам. „Revaler Bote“ (Естонія) з 30. червня містить статтю того-ж автора „Націоналізм політика Польщі, з прив. до уступлення Тугута“.

— Степень інтимізації досягнули на Вишній Технічній Школі у Загребі наші земляки: Всеволод Лаврів як інженер-архітект і Богдан Могильницький як інженер-метал. Перш й Кияни, другий Галичани. Оба брали активну участь в організації життя Українців в Югославії. Теба самотні, що й надалі від неї не відмовляться.

ного ген. штабу на випадок війни. Деталі умови стануть відомі при кінці цього місяця.

Торговельна школа Тов. „Просвіта“ у Львові в шк. р. 1924/25.

В минулм шк. році ведено дві класи тримісної школи і однорічний курс для абітурієнтів середніх шкіл.

В тримісній школі подавано науку релігії, української, польської і німецької мови, історії, каліграфії, купецьких рахунків, бухгалтерії, кореспонденції, стенографії, господарської географії, торгівлі і векселів, товарознавства; на однорічному курсі учено самих фактових предметів, а саме рахунків і політичної арифметики, бухгалтерії, кореспонденції і канторових праць, торгівлі і торговельно-промислового права, господар. географії, суспільної економіки, устрою держав, кооперації, етнографії та англійської мови на добровільному.

В школі був зайнятий управитель 18 учит. сил, на курсі 9 доцентів, однак деякі панове вчили в школі і на курсі. Так, що разом було 13 учительських сил. З початком шк. року записалося до школи 100 учнів (72 мужчин і 28 жінок), з того класифіковано 83 (63 + 20). Класифікація дала такий вислід: I. степень з відзнакою одержало 14, I. степень 54, II. степень 6, до попр. іспиту призначено 9. Школа удержувалася головню з оплат учеників при значній допомозі УПТ, та при озворахощих менших підмогах Центрального, Народної Гостинини, Народної Торговлі, Дістра, Кп. Союзу Кредитного і Кр. Товариства Кредитного у Львові. Повитові організації не понижалися досі до удержання школи ніякими датками — мимом ухвал зібрав повит. союзів.

Окремі згадати треба продаж оканів споживчих асигнувань до науки, товарознавства, одяжаних від Народної Торговлі і ліквідації остин від товариства. Почтою Каса Ошадності, Польський Банк, Банк господарства чужого і Акційний Банк Готельний у Львові обслуговували нікому повинні збіжжів своїх доуїт, ковальські сохи в Величій композити своїх мінералів, Khatels-Afraz і Український громад. комітет та Селюкства в Празі своїми фактовими наданнями.

При школі мав бути згодитий торговельний ліній для абсолювентів шостипіятирічний клас, та його не відкрито через мале число згодошень. З тої саяки повичин не ведено паричних курсів, хоча досить багато нашої молоді вчалося на такі чужі курси, головню жіноцї, а перші наша школа не с спекуляційне підприємства, обчислене на зиск, тільки горжанська інституція, що має тільки ідейну ціль на оні, а саме виобразування купецької молоді та кооперативних співробітників.

З новим шкільним роком вертає побит тримісний давній тип дволітньої школи для тих, що покінчили 7 кл. всенародної, або 3 кл. середної школи, буде однорічний торговельний курс для тих, що покінчили середні школи, а коли згодошаться достаточне число кандидатів — також дволітній ліній для абсолювентів шостипіятирічної школи, доповнююча науку для торговельних практиків і ричний кооперативний курс для осіб з торговельною освітою.

Взагалі Торговельна школа жагає до того, щоби наша молоді могла в ній побирати вську освіту, яка потрібна для кооперативної і приватної торгівлі і т. п. підприємств. Школа має управління від шкільних властей, під котрих доглядом стоїть і з тамени котрих щорічно візитує фактовий візитатор; якщо батьки учеників (ниці) школи с державними або зацікавленими службовцями, дістають за своїх дітей заробот шкільної оплати, так, що ця школа заступає нашія молоді державну фактову школу.

Про досеність і потребу таких шкіл у нас багато говориться і пишеться, але за словами позичити піти діла. Батьки повинні разо послати до цієї школи своїх дітей, а наші установи повинні підперти школу,

наділяючи її і шкільну молоді підмогами та даючи їй у себе заняття. Тоді кинуть „основую фактові школи“ не буде лише пустою фразою, набере змісту і тоді сама Торговельна школа „Просвіта“ у Львові не буде одинокю у нас того рода інституцією.

Вища Технічна школа в Грацу.

Технічна Секція при Тов. „Сп“ в Грацу подає інтересованим до відома, що вступ на техніку в Грацу відбудеться між 15 і 30. вересня.

До вступу треба предложити: а) свідоцтво матуральне, б) свідоцтво зрешення, в) свідоцтво приналежності в перекладі. Свідоцтва прозв. в перекладах на німецьку мову пересилати поштою до канцелярії ректорату, звідки дістануться повідомлення про прийняття. Удержання в Грацу коштує мінімум від 15 до 20 доларів місячно.

Близькі інформації уділяє Богдан Вонсуль, адреса: Graz, Technische Hochschule а в краю Теодор Левницький, адреса: Борислав.

ОПОВІСТКИ.

Український хор Д. Нотині:
У середу 22. VII. м. Миколаїв.
У четвер 23. VII. м. Трускавець.
У п'ятницю 24. VII. м. Трускавець.

Дрібні оголошення.

КОНЦІПІЕНТ шукає заняття. Др. Мух. Поморини.

ЖЕНЩИНА в середній віці прийде за лаття за станцію. Зголошення під „Станція“ до „Діла“.

ДЯК, безжений з тежовою голубкою, уміє грати на фісгармонії, пошукує посади. Зголошення: О.О. Васильчук у Лавківцях б. Чорткова.

МАСЛО десертне подорожжю. На да-теса використати! Шість на адресі: К. КОНОХ, торговля споживчих товарів, вул. Кожановського 5, Львів. Фрагмент поспішних.

СТАРШИЙ адвокат в повітовій міст. прийде до спілки до добре проосвіченої канцелярії молодшого адвоката. Зголошення під „Провінція“ до „Ліній“ країні „Діла“.

ІНСТРУКТОРА(ми) до 2 дітяток з 1-го кл. гімназ. пошукують від 1. вересня 1925 р. Уміючим вести хор, більше викладачів, жевня. о. Юлія Бодина, Яліній, пошта Журавно.

ВІДОВА в середній віці пошукує місце зряду домою найкраще у селянстві. Зголошення дістатиме: Сорочинська, Львів, вул. Декерта 3.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Чеколяда
А. Пясецький
фабрики
Краків

Присилайте передплату!

НОВИНКИ.

— Почтові складанки розсилаємо з живішим числом, та просимо П. Т. тередплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у числі часопису. Передплата на місяці серпень 4.20 зол.

— Багато адеонатів української народності забуває на постанову арт. 4 Закона з 31. липня 1924 р. про урядову мову в судах і прокуратурах. По думі цієї постанови для збереження прав, призначених українській мові, не вистає знести процесові чи якесь інше писмо до суду в українській мові, але крім того треба ще в тому письмі вивести і помагається, щоби судова поагода того писма була виготовлена в українській мові, бо інакше суд те писмо поагодить виключно лише в польській мові. На жаль багато наших адвокатів, хоч і вносять писма до судів по українськи, але з тих писем заведують доносити вирішення справи в українській мові — і терз таке недбалство тих адвокатів загрожують нам утрата навіть і тої дрібної езикових прав, яку нашія мови повинні польський закон. Годилося би, щоби Товариство Українських Адвокатів призначило цей справі більш енергійно і поспішніше, ніж досі.

— З кривого бандитизму. У Подлії впадо вночі з 18. на 19. чотирох бандитів на будинку повітової Ради, ограбили касу, та ще й три збраничі і втекли. Поділля, який біг за ними, збили. Суспільні „постезуноні“ амобілізовані і шукають злощини. — Під Володимиром Волинським повітом збраничі силами почала лопи на банду Доманського. Вистежачи його на озині хуторі під Лисостевцями лісом, аустрилася з градом кулі, від яких загинув один старий жандарм Бачинський. Банди втекли.

— Дорадинки підручниця стали повою професією в Америці. Із завданнями с давати юридичні та лікварські ради кандидат(кам) подружжю стану, а також саужити посередниками між мушюною та мінкою для розяснення всіх ніяких питань. Таке посередництво вказують довідальніми як офіційні екенічні організації для забезпечення здорової раси.

— Помов визначили німецький малар Львів Коринт, в 69. р. життя.

— У справі комирного, яке згідно зі законом має рівномірно зростати аж до вередовених ціл, переказаних з „жорота“ „золоті“, радіо втора у Львові загальне ніче комирників, для самооборони. Ясно, що коли місячна плата та шни заробітку не зростають пропорційально з автоматичною підвишкою комирного, то велика кількість населення буде приневолена за якийсь час гризти стіни своїх дорогих помешкань. Віче прийняло рішення, щоби знервувало до соймових поснів з метою переведення закону, щоби припинити зріст комирного на 10 літ. Виходить, що стільки літ мали би чекати на чормування відпоси щодо помешкань.

З судової салі.

Процес Коригабера і тов. — за обманства і вимушування.

11-й день розправи.

Втомлена 10-тижневими оповіданнями Микитина з 1001 ноці шодення публіки являється у дуже маленькому числі: лавки на салі розпови майже порожні. І дійсно перша частина повеліжкової розправи не принесла вже нічого нового. Иде даліше виниування Микитина з боку оборонців. Обор. Ланду цікавиться, чому у постокодах зівини обо. перед слідчим суддею так мало згадується про відносини між Паньчанином та Бачинським і Вечерковичем, хоча він був готово багато про це сказати.

Обор. мене майже не питали про це у слідстві.

Даліше Микитин, на питання тогож оборонця, висказує, що слово „вимушувати“, яке часто вживає у зізнаннях, навчався від судді і протоколянта. Даліше М. знову піднімає, що слова Дотольського „Стефіві шось зробить“ зрозумів так, що Паньчанин виконав атентат на президента в Золочеві або у Львові.

Повит. обороною і прокуратором с суверенна на тему точності протоколів. Відповідаючи обор. в-рові Дегнерові і в-рові Кібинові обо. Микитин вибілює Коригабера.

Розправа иде даліше.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Ухвала земельного закону польським соймом.

Голосування над поправками до зем. закону відбувалось при галасливій обструкції. Обструкціоністів виключено з засідання, а перед голосуванням над цілим законом їх винесено на руках з салі. Закон прийнято 200 гол. проти 90 при 12, що утрималися.

Загибель „Кашуба“.

Польський найбільший торпедо-вець „Кашуб“, що стояв у Гданську, затонув внаслідок ексальовії під кораблем. Поль. влада провадить енерг. слідство.

Вручення ним відповіді на ноту Бріана.

В пон. 20. ч. м. нім. амбасадор в Парижу вручив міністрові заграничних справ, німецькому відповідь в справі пакту безпечества.

Спільний генер. штаб М. лорі Антанти.

Між урядами М. Антанти дійшло до згоди в справі утворення спіль-